

LEDARE

Allt oftare får vi på Räddningsverket förfrågningar från räddningschefer m fl om hur de ska hantera kraven på kostnadsminskningar inom räddningstjänsten. Det är uppenbart att det ekonomiska klimatet är kärvare än någonsin.

Vi har ofta framhållit att det är de lokala företrädarna som känner förhållandena bäst. Det är därför naturligt att ansvaret för att räddningstjänsten upprätthåller en tillfredsställande nivå ligger på det lokala planet.

Vi som sitter centralt har inget facit för hur de olika delarna ska se ut i en kommun. Vi bör nog heller inte ha det, åtminstone inte i detalj.

Det väsentliga är istället att det finns en vilja och en ambition, hos både räddningstjänstens medarbetare och hos beslutsfattarna, att skapa en bra räddningstjänst. Räddningstjänsten är till för att hjälpa människor som hamnat i nödsituationer och för att rädda egendom och miljö. Vi vet därför att räddningstjänstinsatser ofta måste göras både snabbt och effektivt. Det måste också beslutsfattarna känna väl till.

I vår rådgivning hänvisar vi ofta till vikten av att göra ordentliga analyser av riskbilden i synnerhet innan nedskärningar genomförs inom räddningstjänsten. Att göra nedskärningar utan att ha studerat hur riskbilden är, hur den har förändrats på senare tid och hur stor belastningen på räddningstjänsten är, kan knappast vara försvarligt.

Ekonomi är trots allt bara en bland flera viktiga faktorer.

Våra möjligheter att göra bra analyser av räddningstjänstbehovet är ännu inte bra nog. Men, med hjälp av Riskhandboken och den statistik som SRV och kommunerna gemensamt tagit fram torde detta arbete underlättas.

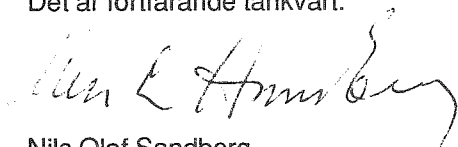
Det är också viktigt att lyssna på kommuninnevånarnas synpunkter på vad de anser nödvändigt i form av räddning och skydd. De lokala reaktioner som når oss, stundtals mycket starka, på förslag om nedläggningar av styrkor indikerar att det inte alltid är kortsiktiga ekonomiska faktorer som bör styra. I varje fall inte enbart.

Ingenting är dock så bra att det inte kan göras bättre. Det är inte säkert att en etablerad räddningstjänst i ett samhälle som förändras ska förbli vad den var igår eller är idag. Det kan mycket väl finnas skäl till förändringar. Men, det är nödvändigt att veta vad man gör och varför man ändrar i etablerade system. Vår räddningslagstiftning ger möjligheter att bygga upp beredskapen mot olyckor på andra sätt än som var tillgängliga förut, särskilt i ekonomiskt hänseende. Det är bl a därför det finns anledning att inte låta besparingskrav självklart bli lika med nedrustning. Vi måste göra ordentliga analyser så att vi kan få en bild av behovet av räddningstjänst, forma den och hitta ekonomiska modeller. Bygger vi en billig räddningstjänst som är alldeles för svag och som kommer för sent till vanligt förekommande olyckor är vi varken skickliga eller vinnare. Gör vi det dessutom utan att analysera situationen mer systematiskt, när den chansen nu finns, är vi dessutom okloka.

Så här löd en devis (fritt översatt) på en internationell mässa för några år sedan:

"Givetvis går livet vidare också utan förbättringar i räddningstjänsten, — men inte för alla."

Det är fortfarande tänkvärt.

Nils Olof Sandberg